

جهان‌شهر

شنبه ۱۱ آذر ۱۴۰۲

شماره ۴۰۲۲

www.fdn.ir

ف‌ا‌ر‌ح‌ق‌ت‌گ‌ان‌د‌ای‌لی

<div><div></div></div>
<p>WWW.FDN.IR</p>
<p></p>

FARHIKHTEGANDAILY

جهان‌شهر

جهان‌شهر

جهان‌شهر

جهان‌شهر

جهان‌شهر

جهان‌شهر

جهان‌شهر

جهان‌شهر

جهان‌شهر

جهان‌شهر

جهان‌شهر

جهان‌شهر

جهان‌شهر

سیاست‌ورزی کیسینجر نمادی از سیاست خارجه یک قرن اخیر ایالات‌متحده بود، ترکیب جنایت و فریب برای حفظ هژمونی

هوش سیاه مکر و جنایت

ماکار آلکسیویچ، پیرمرد مسن رمان «بیچارگان» فتودور داستایفسکی در یکی از نامه‌هایش به معشوقه‌اش نوشته بود که از یادآوری خاطرات خوشایند نیز احساس بدبختی می‌کنم. این جمله وصف حال هنری کیسینجر، وزیر خارجه سابق آمریکا است که روز چهارشنبه در ۱۰۰ سالگی مرد. نام او در بسیاری از صفحات سیاه تاریخ ایالات متحده، مانند حمایت از کودتای ۱۹۷۳ در شیلی یا حمله به تیمور شرقی در سال ۱۹۷۵ و به‌ویژه جنگ ویتنام به چشم می‌خورد. او حالا باید برای جنایاتش که مظلمتنا برایش خاطرات خوشایندی بود، احساس بدبختی کند. کیسینجر که در دولت‌های ریچارد نیکسون و جرالند فورد نقشی تعیین‌کننده در سیاست خارجی آمریکا داشت و به واشنگتن در برقراری ارتباط با چین کمک کرد، قرارداد‌های کنترول تسلیحات را با اتحاد جماهیر شوروی منعقد کرد؛ به جنگ ویتنام پایان داد و به گسترش روابط بین اسرائیل و همسایگان عرب آن کمک کرد؛ در خانه‌اش در ایالت کانتیکات مرد تا پای یکی دیگر از جنایتکاران باهوش تاریخ هم به زیر خاک باز شود. کیسینجر بخش قابل توجهی از عمرش را در یک دوگانه سیاه و سفید گذراند. برخی او را یک سیاستمدار برجسته می‌دانستند و به او علاقمند بودند اما بسیاری دیگر او را یک جنایتکار جنگی می‌خواندند. استناد آنها به برخی روزنامه‌نگاران، فعالان سیاسی و وکلای حقوق بشر است که براساس مدارک، اسناد، گفت‌وگوها و مکالمات تلفنی، گزارش‌های خارج‌شده از زده‌بندی محرمانه و تلگرام سفارت‌ها به نقش کیسینجر در جنایات بنگلادش، کامبوج، آفریقای جنوبی، لائوس، خاورمیانه و آمریکای لاتین پی برده‌اند و بر همین اساس کیسینجر را یک جنایتکار جنگی می‌دانند. به دلیل همین جنایات‌ها و مداخله در امور سایر کشورها، براساس نظرسنجی مجله سیاست خارجی، ۳۲٫۱ درصد از «محققان بزرگ روابط بین‌الملل آمریکا» او را مهم‌ترین وزیر امور خارجه ایالات متحده از سال ۱۹۶۵ در نظر گرفتند.

کیسینجر در دهه ۱۹۷۰ اوج قدرت خود در میانه جنگ سرد بود، زمانی که به عنوان مشاور امنیت ملی و وزیر امور خارجه در دولت ریچارد نیکسون جمهوری خواه خدمت می‌کرد. پس از استعفای نیکسون در سال ۱۹۷۴ در میان روسایی واترگیت، او به عنوان وزیر امور خارجه در زمان جانشین نیکسون، رئیس جمهور جرالند فورد، به عنوان یک نیروی دیپلماتیک باقی ماند. با وجود تمام جنایت‌ها، شاید بزرگ‌ترین و پراهمیت‌ترین نقش کیسینجر، در برقراری روابط آمریکا و چین باشد. او در دهه ۱۹۷۰ در دولت ریچارد نیکسون به عنوان وزیر امور خارجه آمریکا به چین سفر کرد و زمینه عادی‌سازی روابط دو کشور را فراهم کرد. بعدها در سال ۲۰۱۱ کیسینجر در کتابی درباره چین فراز و فرود از سرگیری این روابط را تشریح کرد. کیسینجر یک‌سال بعد از سفر به چین، در سال ۱۹۷۳ به خاطر تلاش‌هایش برای پایان بخشیدن به جنگ ویتنام جایزه صلح نوبل را دریافت کرد. او اگر چه از ارتباط با چین، اعتبار دوچندانی کسب کرد اتفاقاً در دولت ترامپ، به خاطر هشدار دادن به رئیس جمهور آمریکا درخصوص عدم رابطه با پکن، کیسینجر از کمیته مشورتی پنتاگون اخراج شد.

ایران

کیسینجر که از افراد موثر در متقاعد ساختن کارتر برای پذیرش ورود شاه ایران به آمریکا بوده است، در چهارده گذشته به مساله ایران نیز به‌عنوان بخشی از تهدیدهای آمریکا ورودی جدی داشته است. او در مصاحبه‌ای درباره ایران و آمریکا گفته که «آمریکا درحال گسترش دام برای روسیه و چین است و در این استراتژی آخرین میخ تابوت، ایران است. کشوری که هدف اصلی اسرائیل است. من به پنتاگون گفته بودم که هفت کشور خاورمیانه به دلیل منابع طبیعی آنها باید مهار شوند؛ آخرین آنها ایران است. برای

این استراتژی پنتاگون تقریباً عمل کرده و فقط ایران مانده است. ایران می‌تواند شرایط را به نفع ما رقم بزند.» کیسینجر در دولت ترامپ نیز مشورت‌های مهمی درباره ایران و سایر کشورها به رئیس جمهور آمریکا داده است. او درآبان سال ۹۶ چندماه پیش از خروج آمریکا از برجام، در دیدار با ترامپ به او گفته بود که «بهترین راه برای کنترل نفوذ و قدرت‌گیری ایران در منطقه این است که به هیچ‌وجه اجازه داده نشود که ایران از مزایای برجام -همچون مسائل تجاری- بهره‌مند شود و در عین حال تحریم‌های جدید علیه این کشور اعمال شود تا پیوسته درگیر باشد.» این دقیقاً همان سیاستی است که ترامپ چندماه بعد در دستور کار خود قرار داد و با خروج از برجام، شدیدترین تحریم‌ها را علیه ایران اعمال کرد. سه‌ماه بعد از این دیدار، کیسینجر در نشست «چالش‌های جهانی و راهبرد امنیت ملی ایالات متحده» کمیته نیروهای مسلح مجلس سنای آمریکا، ایران را به تلاش برای احیای امپراتوری گذشته‌اش متهم کرد و مدعی شد: «اگر کنترل مناطق بازپس‌گرفته‌شده از داعش در اختیار ایران قرار بگیرد، دامنه نفوذ این کشور از تهران به بغداد، دمشق و بیروت خواهد رسید.» او تهران را بزرگ‌ترین چالش عصر حاضر منطقه خاورمیانه خواند و با اشاره به اینکه جمهوری اسلامی ایران درطول سالیان‌سال بیش از دیگر قدرت‌های منطقه خاورمیانه توانسته است یکپارچگی سیاسی و فرهنگی خود را حفظ کند، گفت که آمریکا برای مقابله با آنچه وی گسترش نفوذ ایران در خاورمیانه خواند، باید راهبردی را که درقبال شوروی سابق در دوران جنگ سرد را درپیش گرفت، پیاده کند.

کشتار آرژانتین

میانه سال ۱۳۹۶ اسناد طبقه‌بندی‌شده وزارت خارجه آمریکا که از وضعیت محرمانه خارج شده بود، افشا کرد هنری کیسینجر مانع از تلاش‌ها برای توقف کشتار در آرژانتین در دوران دیکتاتوری سال‌های ۱۹۷۶تا۱۹۸۳ شده بود. کیسینجر که در ابتدای دیکتاتوری نظامیان در آرژانتین وزیر خارجه دولت جرالند فورد بود در بوجوجه تلاش‌های کاخ سفید برای توقف خونریزی و کشتار مخالفان در آرژانتین، از حاکمان نظامی

کشور آمریکای لاتین به دلیل آنچه «محو کردن تروریست‌ها» نامید تمجید کرد. این موضع‌گیری کیسینجر حتی در زمانی که دیگر ارشدترین دیپلمات واشنگتن نبود هم بسیار به مذاق رهبران بونئوس آیرس خوش آمد. درآن زمان جیمی کارتر رئیس جمهور آمریکا درحال ابریزی برای توقف کشتار مخالفان حکومت بود. کیسینجر این تحسین خود را زمانی که دیگر سمتی در وزارت خارجه آمریکا نداشت و به‌عنوان میهمان شخصی برای تماشای بازی‌های جام جهانی ۱۹۷۸ به آرژانتین سفر کرده بود در دیدار با خورخه ویدلا، دیکتاتور این کشور مجدداً تکرار کرد.

الجزیره در گزارشی به میراث پرخونی که کیسینجر از خود به جای گذاشته اشاره کرده است.

کامبوج

گسترش جنگ توسط کیسینجر زمینه را برای حکومت نسل‌کشی خم‌های سرخ در کامبوج فراهم کرد که قدرت را از یک رژیم نظامی تحت حمایت ایالات متحده گرفت و یک پنجم جمعیت (دو میلیون نفر) را کشت. مردم کامبوج توسط بمباران فرشی کیسینجر و نیکسون به دست جنبش کمونیستی رانده شده بودند که صدها هزار نفر را کشت. تا به امروز، مردم هنوز بر اثر بمب‌های منفجر نشده ایالات متحده می‌میرند.

بنگلادش

در سال ۱۹۷۰، ناسیونالیست‌های بنگالی در منطقه‌ای که در آن زمان به عنوان پاکستان شرقی شناخته می‌شد، در انتخابات پیروز شدند. دولت نظامی در غرب پاکستان از ترس از دست دادن کنترل منطقه، سرکوبی مرگبار را آغاز کرد. کیسینجر و نیکسون با قاطعیت پشت کشتار ایستادند و تصمیم گرفتند به ژنرال‌ها هشدار ندهند که خودداری کنند. کیسینجر با انگیزه سودمندی پاکستان به عنوان وزنه تعادلی در برابر چین و هند تمایل به شوروی، از کشتن ۳۰۰ هزار تا سه میلیون نفر متاثر نشد.

ویتنام و کامبوج

کیسینجر برای چندین دهه با این تصور که او و نیکسون در سال

رژیم صهیونیستی در دومین دوره جنگ به دنبال سیاست «ابهام در شکست» برای کاستن از تأثیرات شکست است

ابهام؛ هدف یا وضعیت حاکم

شکست یا به‌طور جزئی‌تر سیاست ابهام در شکست، نیازمند دو عنصر «زمان» و «کاهش تلفات» بود. آمریکایی‌ها باید آنگذر برنامه خود را طول می‌دادند تا شرایط مناسب برای خروج فراهم شود. این‌گونه واشنگتن در موقعیتی مناسب دست به خروج از افغانستان زده و آن را یک «عقب‌نشینی برنامه‌ریزی شده» و نه یک «شکست راهبردی» جا می‌زد. واشنگتن به جای خروج، در سال ۲۰۱۰ تعداد نیروهای خود را به اوج رساند تا اگر می‌خواهد با طالبان گفت‌وگو کند. این کار را تحت فشار سنگین انجام دهد و از سوی دیگر شانس خود برای تضمین سلطه‌گری طولانی‌مدت را نیز به‌طور هم‌زمان امتحان کند. اگر آمریکا در اواخر دهه ۲۰۱۰ از افغانستان می‌گریخت یک شکست بزرگ در کارنامه آمریکایت می‌شد. اما واشنگتن تلفات سنگین ناشی از طولانی‌تر شدن درگیری‌ها را به جان خرید تا وضعیت مبهم شود.

با این وجود در کنار زمان، «کاهش تلفات» نیز یک عنصر در سیاست ابهام در شکست بود. به‌طور کلی، طولانی‌تر شدن زمان افزایش تلفات را در انتهای جنگ به دنبال داشت اما به شکل جزئی، واشنگتن به دنبال کاهش تلفات مقطعی بود. به‌طور مثال اگر تلفات جنگ سالانه ۲۰۰ نفر بود، آمریکا با مذاکره و تغییر شیوه جنگ و مناطق تحت نفوذ، آن را به سالانه ۵۰ نفر کاهش می‌داد. با وجود آنکه طولانی شدن جنگ از همین‌کشته‌ها انبوهی می‌ساخت اما کاهش تلفات مقطعی باعث آسان‌تر شدن هضم تلفات توسط جامعه آمریکا می‌شد. واشنگتن این‌گونه جنگ در افغانستان را ادامه داد و به‌مرور از مناطق بیشتری خارج شد، به‌طور رسمی مسئولیت دفاع از این کشور را برعهده نیروهای مسلح افغانستان گذاشت و هم‌زمان مذاکرات با طالبان را به پیش برد. هرچند فرال سال ۲۰۲۱ آمریکا برایش گران تمام شد اما هزینه آن به هیچ عنوان قابل مقایسه با یک فرار بزرگ و زود هنگام نبود.

رژیم نیز در دومین مرحله جنگ قصد دارد هم‌زمان با امتحان مجدد شرایط برای تحقق اهدافش، در مسیر سیاست ابهام در شکست گام بردارد. صهیونیست‌ها در دوره نخست جنگ اهدافی داشتند که محقق نشد مانند «ناپودی حماس»، «تغییر گروه مدیریت‌کننده بر غزه»، «آزادسازی اسرا» و «کوچ همه یا بخشی از مردم غزه به صحرای سینما متعلق به مصر». صهیونیست‌ها قصد دارند جنگ را با فراز و نشیب‌هایی تا جایی ادامه دهند که همه صدها و آرزوها بر پایان جنگ و جنایت مردم غزه قرار گیرد و این‌گونه کمتر سوالی درباره اهداف محقق‌نشد تل‌آویو پرسیده‌شود. تل‌آویو در جریان این سیاست، دو عنصر «زمان» و «کاهش تلفات» را مدنظر دارد و احتمالاً بر همین مینا، با وجود طولانی شدن جنگ از شدت آن کاسته خواهد شد

زیرا که شرایط نیز به دلیل فشارهای بیرونی و روگردانی افکار عمومی جهان برای تکرار جنایت‌های دور نخست مهیا نیست.

وضعیت آمریکا ورژیم یکسان است؟

رژیم سیاستی را در غزه به کار گرفته که آمریکا در افغانستان به اجرا درآورد. تل‌آویو اما نسبت غزه با خود و نسبت آمریکا با افغانستان را نادیده گرفته است. جبهه داخلی آمریکا هرچند از هزینه‌ها و تلفات جنگ افغانستان متاثر بود اما به‌طور مستقیم فشاری تحمل نمی‌کرد. جنگ غزه اما کنار گوش صهیونیست‌ها و در ۷۰ کیلومتری تل‌آویو به عنوان پرجمعیت‌ترین منطقه شهری شان رخ داده است. اثرات جنگ را می‌توان از تعداد صهیونیست‌های خارج‌شده از سرزمین‌های اشغالی که بین ۲۲۰ هزار تا یک میلیون نفر تخمین زده می‌شوند، فهمید. در جریان جنگ افغانستان، آمریکا با آوارگان جنگی روبه‌رو نبود اما صهیونیست‌ها امروز صدها هزار آواره در جبهه داخلی خود دارند. در ۲۰ سال اشغال افغانستان، اقتصاد آمریکا تعطیل نشد اما به دلیل جنگ در غزه، بخش قابل توجهی از اقتصاد رژیم بحران زده شده‌است. آمارها نشان می‌دهد خسارت هفتگی رژیم تنها به دلیل کمبود نیروی کار به ۶۰۰ میلیون دلار رسیده‌بود. این خسارت‌ها جدای از هزینه روزانه ۲۷۰ میلیون دلاری برای تأمین هزینه‌های مستقیم جنگ شامل فراخوان ۳۰۰ هزار نیروی ذخیره است.

جنگ تنها در فلسطین ادامه نمی‌یابد

با آغاز مجدد جنگ در غزه، رژیم صهیونیستی و مواضع آمریکا در منطقه، بار دیگر زیر آتش رفته و به‌طور ویژه جبهه لبنان مجدداً فعال می‌شود. بر همین اساس روز گذشته نیروهای مسلح یمن در بیانیه‌ای بر آمادگی برای اجرای عملیات نظامی علیه رژیم در صورت از سرگیری تجاوز این رژیم علیه غزه تأکید کرد. شامگاه سه‌شنبه (۷ آذر، ۲۸ نوامبر) در حین آتش‌بس، وزارت دفاع آمریکا (پنتاگون) اعلام کرده بود نیروهای آمریکایی در خاورمیانه از ۱۷ اکتبر گذشته ۷۴ بار هدف حمله قرار گرفته‌اند. این آمار نشان می‌دهد در هر روز از جنگ به‌طور میانگین دو حمله علیه پایگاه‌های آمریکا در عراق و سوریه ثبت شده است. رژیم صهیونیستی نیز از جبهه لبنان، سوریه، عراق و یمن مورد حمله قرار گرفت. حملات لبنان بر نوار شمالی، حملات سوریه بر منطقه اشغالی جولان، حملات یمن بر منطقه بندر ایلات در جنوب و حملات عراق نیز بر ناحیه شرقی در اطراف «بحر المیت» و همچنین منطقه ایلات متمرکز بودند.

سیاست‌ورزی کیسینجر نمادی از سیاست خارجه یک قرن اخیر ایالات‌متحده بود، ترکیب جنایت و فریب برای حفظ هژمونی

۱۹۷۲ میلادی شرایط صلحی را در مورد ویتنام پذیرفتند که در سال ۱۹۶۹ میلادی قابل دستیابی بود و در نتیجه آن تعلل باعث کشته شدن ده‌ها هزار آمریکایی و طولانی‌تر شدن جنگ ویتنام شدند. مورد انتقاد قرار گرفته بودند. او همچنین به دلیل صدور مجوز استراق سمع تماس‌های تلفنی خبرنگاران و کارکنان شورای امنیت ملی آمریکا برای جلوگیری از افشای اخبار درون کاخ سفید به شدت مورد انتقاد قرار گرفته بود. او همچنین به دلیل موافقت با بمباران کامبوج در آوریل ۱۹۷۰ میلادی مورد انتقاد قرار گرفته بود؛ بمبارانی که هدف آن قطع خطوط تذاکرات ویتنام شمالی برای نیروهای کمونیست در ویتنام جنوبی بود. آن تهاجم آن‌گونه که نیکسون و کیسینجر با این اصطلاح از آن یاد کردند به گفته منتقدان کیسینجر باعث شد کامبوج تحت کنترول شورشیان موسوم به خم‌های سرخ قرار گیرد.

شیلی

نیکسون و کیسینجر با سالوادور آلنده، مارکسیست خودخوانده، که در سال ۱۹۷۰ به‌طور دموکراتیک به عنوان رئیس جمهور شیلی انتخاب شد، مخالفت کردند. در طول سه سال بعد، آنها میلیون‌ها دلار برای تحریک کودتا سرمایه‌گذاری کردند. ویلیام کولبی، رئیس وقت سیا در سال ۱۹۷۴ در جلسه محرمانه کمیته فرعی اطلاعات نیروهای مسلح در مجلس نمایندگان گفت که دولت ایالات متحده ۱۱ میلیون دلار برای «بی‌ثبات کردن دولت آلنده» هزینه کرده است. این شامل ۱٫۵ میلیون دلار بود که سیا به روزنامه سانتیاگو آل مرکوریو، که مخالف آلنده بود، تریبی کرد. ماموران سیا همچنین با ارتش شیلی ارتباط برقرار کردند. در سال ۱۹۷۳ ژنرال آگوستو پینوشه در یک کودتای نظامی به قدرت رسید. در طول ۱۷ سال حکومت او، بیش از ۳۰۰۰ نفر ناپدید یا کشته شدند و ده‌ها هزار مخالف زندانی شدند.

قبرس

قبرس که محل زندگی جمعیت یونانی ترکی بود، در طول دهه ۱۹۶۰ شاهد خشونت‌های قومی بود. در سال ۱۹۷۴، پس از کودتا توسط دولت نظامی حاکم یونان، نیروهای ترکی وارد این کشور شدند. کیسینجر عملاً به بحران بین دو متحد ناتو کمک کرد و به رئیس جمهور تازه منصوب شده فورد توصیه کرد که ترکیه را راضی کند. او گفته است: «تاکتیک ترکیه درست است؛ آنچه را که می‌خواهند بگیرید و سپس بر اساس مالکیت مذاکره کنید.» کودتای یونان و تهاجم ترکیه با هم هزاران تلفات را به دنبال داشت.

تیمور شرقی

در سال ۱۹۷۵، کیسینجر در حمله سوهارتو، رئیس جمهور اندونزی به تیمور شرقی، مستعمره سابق پرتغال که به سمت استقلال حرکت می‌کرد، چراغ سبز نشان داد. کیسینجر و فورد در جریان بازدید از جاکارتا به سوهارتو -یک دیکتاتور وحشی و متحد نزدیک در نبرد علیه کمونیسم- گفتند که آنها دلایل او را درک کرده و به او توصیه کردند که این کار را به سرعت تمام کند. روز بعد، سوهارتو با ارتش مجزه به تیمور شرقی وارد شد و ۲۰۰ هزار نفر را کشت.

اسرائیل

هنگامی که جنگ اکتبر در سال ۱۹۷۳ با حمله ائتلافی از کشورهای عربی به رهبری مصر و سوریه به اسرائیل آغاز شد، کیسینجر واکنش دولت نیکسون را رهبری کرد. دیپلماسی رفت و برگشت او بین مصر، دیگر کشورهای عربی و اسرائیل اغلب به عنوان زمینه برای امضای نهایی توافقنامه کمپ دیوید در سال ۱۹۷۸ شناخته می‌شود. دیپلماسی او در خاورمیانه یک هدف ساده سیاستی بود: «منزوی کردن فلسطینی‌ها» در بین همسایگان و دوستان عرب‌شان.

جهان‌شهر

جهان‌شهر

جهان‌شهر

جهان‌شهر

جهان‌شهر

جهان‌شهر

جهان‌شهر

جهان‌شهر

جهان‌شهر

جهان‌شهر

جهان‌شهر